

ГОЛОВНЕ

ПУЛЬС МИРУ НА ДОНБАСІ

26 листопада–2 грудня 2021

МІНІСТРИ ІНОЗЕМНИХ СПРАВ ОБГОВОРИЛИ СИТУАЦІЮ НА ДОНБАСІ НА ЗУСТРІЧІ ОБСЄ

2 грудня в Стокгольмі розпочалася дводенна зустріч Ради міністрів закордонних справ ОБСЄ. У [промові](#) під час її відкриття держсекретар США Ентоні Блінкен зазначив, що відповідальність за невиконання Мінських угод несе Росія, яка не припинила бойові дії на Донбасі, і закликав її поважати суверенітет та територіальну цілісність України, — забезпечити деескалацію ситуації, припинити нарощувати військову присутність та повернути війська на мирні позиції, а також дотримуватися Мінських угод, у тому числі у сфері припинення вогню та забезпечення безперешкодної роботи СММ ОБСЄ.

Окрім загального засідання, міністри провели низку двосторонніх зустрічей. Відбулися [переговори](#) міністра закордонних справ України Дмитра Кулеби та держсекретаря США Ентоні Блінкена, на яких сторони обговорювали впровадження низки заходів зі стримування Росії від подальших агресивних дій щодо України. Йшлося, зокрема, про жорсткі економічні санкції. Крім того, дипломати підтвердили важливість сильного стратегічного партнерства України та США.

[Коментуючи](#) підсумки переговорів із міністром закордонних справ Росії Сергієм Лавровим, Ентоні Блінкен підкреслив, що Україна не становить загрози для Росії та не прагне конфронтації, яка виправдала б військове втручання Росії, водночас саме відновлення російської агресії проти України є загрозливим. Він додав, що на Росію чекають серйозні санкції в разі загострення конфлікту з

Україною. Найкращим способом уникнути кризи він назвав дипломатію, зокрема відведення російських сил від українського кордону. Своєю чергою, Сергій Лавров [заявив](#) про готовність російської сторони співпрацювати зі США з питань мирного врегулювання в Україні та відновити спеціальний канал переговорів, [зазначивши](#), що в разі запровадження додаткових санкцій Росія вживатиме заходів у відповідь.

ПРЕЗИДЕНТ ТУРЕЧЧИНИ ЗАЯВИВ ПРО ГОТОВНІСТЬ БУТИ ПОСЕРЕДНИКОМ МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЄЮ

29 листопада президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган [заявив](#) про готовність бути посередником між владою України та Росії заради забезпечення миру на Донбасі. За його словами, з цією метою вже встановлено контакти з українською стороною та з президентом Росії Володимиром Путіним. Радник голови Офісу президента України Михайло Подоляк [привітав](#) цю пропозицію. На його думку, це може допомогти у розв'язанні питань захисту прав людини на тимчасово непідконтрольних уряду України територіях та у звільненні утримуваних осіб.

При цьому прессекретар президента Росії Дмитро Пєсков [відмовився](#) коментувати інформацію про те, що Україна передала Росії через президента Туреччини Реджепа Ердогана список для обміну утримуваних осіб. [На думку офіційної представниці МЗС Росії Марії Захарової](#), про посередницьку роль Туреччини йти не може, однак їй варто зробити внесок до переконання влади України почати вести прямий діалог із представниками так званих «Л/ДНР».

ПРЕСКОНФЕРЕНЦІЯ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО: УКРАЇНА ГОТОВА ДО ЕСКАЛАЦІЇ, ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД НЕ РОЗГЛЯДАЄТЬСЯ

26 листопада [відбувся](#) пресмарафон президента України Володимира Зеленського, присвячений середині його президентського терміну. У пресконференції, яка тривала майже шість годин, були поставлені питання від 32 представників українських та міжнародних ЗМІ, яких було заздалегідь запрошено Офісом президента. Відсутність процедури вільної акредитації ЗМІ та ставлення Володимира Зеленського до журналістів викликало критику з боку [медіаспільноти](#) та [громадських організацій](#).

Низка питань була пов'язана із ситуацією на Донбасі, відносинами з Росією та ескалацією на кордонах.

За словами президента України, він покладає певні надії на окремі дипломатичні формати, у тому числі Нормандський та переговори між Сполученими Штатами та Росією, водночас визнає, що прогрес у Мінському та Нормандському форматах призупинився. Володимир Зеленський повідомив, що обговорював потенційні формати переговорів із Росією із президентом

Європейської ради Шарлем Мішелем, який закликає до «відвертої» комунікації з Москвою, проте російська сторона знаходить підстави, щоб уникнути прямої зустрічі. З боку нового уряду Німеччини Україна чекає на продовження санкційної політики проти Росії, а також на співпрацю в енергетичній сфері. Володимир Зеленський прокоментував публікації ЗМІ щодо загострення ситуації та ймовірності повномасштабної війни з Росією. Він наголосив, що щодня має нову інформацію від розвідки Міноборони та розвідок країн-партнерів, і додав, що Україна повністю контролює кордони та готова до ескалації. За його словами, попри підтримку з боку країн-партнерів і технічну та фінансову допомогу, Україна має розраховувати насамперед на себе, зокрема, бути готовою до захисту. Особливу увагу президент України приділив спецоперації з затримання російських найманців ПВК «Вагнер», заявив, що не підтримав її, оскільки це могло загрожувати стосункам із Туреччиною, яка бере активну участь у нормалізації ситуації на Донбасі. Він [азначив](#), що списки осіб, яких незаконно утримує Росія, були передані Росії за допомогою Туреччини.

Крім того, Володимир Зеленський повідомив, що законопроект про перехідний період не розглядатиметься найближчим часом, оскільки на думку лідерів Європи, зокрема, президента Росії, його прийняття означає, що Україна в односторонньому порядку виходить із мінського процесу, що може спричинити ескалацію конфлікту на Донбасі.

Текстову трансляцію [вело](#) інформаційне агентство «УНІАН».

Стислий виклад основних тез, що прозвучали під час пресконференції, пропонують [«Радіо Свобода»](#) та [«Українська правда»](#).

ОСОБЛИВИЙ ПОРЯДОК САМОВРЯДУВАННЯ В ОРДЛО ПРОДОВЖЕНО НА РІК

Верховна Рада України [проголосувала](#) за законопроект №6342 щодо [продовження](#) дії закону «Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей» на рік, до 31 грудня 2022 року. Як зазначено в пояснювальній записці, мета законопроекту — створити додаткові часові можливості для реалізації законодавчих умов, спрямованих на мирне врегулювання ситуації в окремих районах Донецької та Луганської областей на основі принципів та норм міжнародного права та Статуту ООН. Під час обговорення Андрій Костін, голова парламентського комітету з питань правової політики, [азначив](#), що цей закон є базою переговорного процесу з досягнення миру на Донбасі та продовження його дії є необхідним для переговорного процесу в Нормандському форматі та в Тристоронній контактній групі.

СТАРТУВАЛА КАМПАНІЯ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНСЬКИХ
ЖУРНАЛІСТІВ-БРАНЦІВ РОСІЇ

Український ПЕН-центр та Центр з прав людини ZMINA [запустили кампанію #SolidarityWords](#). У її рамках 13 відомих письменників і журналістів стали публічними амбасадорами та діють на захист 13 журналістів, яких незаконно утримують у Російській Федерації та тимчасово окупованому Криму за політично мотивованими сфабрикованими звинуваченнями. Програма солідарності покликана привернути увагу до ситуації з українськими політв'язнями та сприяти міжнародному тиску на Росію заради їхнього звільнення. Як нагадують організатори кампанії, натепер 127 громадян України перебувають у в'язницях або під домашнім арештом із політичних мотивів у Росії та тимчасово окупованому Криму, і ще щонайменше 300 — в ОРДЛО. На думку публічних амбасадорів, що приєдналися до кампанії, вона допоможе прискорити обмін утримуваними особами між Україною та Росією, який останнім часом зупинився. Як [зазначає](#) український режисер, колишній політв'язень Олег Сенцов, часта згадка імені політв'язня підвищує його шанси вийти на волю раніше строку, встановленого вироком.